

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ ТРАНСПОРТНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Директор коледжу.

Володимир ДИМИТРЮК

Наказ № 118/В від 29.08.2025 р.

**ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
ТЕХНІЧНЕ ОБСЛУГОВУВАННЯ І РЕМОНТ ВАГОНІВ**

фахової передвищої освіти

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ J Транспортта послуги

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ J7Залізничний транспорт

**КВАЛІФІКАЦІЯ Фаховий молодший бакалавр, технік-електромеханік
з технічного обслуговування і ремонту вагонів**

м. Чернівці 2025р.

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-професійної програми

Розглянуто та схвалено Методичною радою коледжу

Голова методичної ради Василь ОСТАФІЙЧУК
Протокол № 1 від 28.08.2025 р.

Розглянуто та схвалено Педагогічною радою коледжу

Голова педагогічної ради Володимир ДИМИТРЮК
Протокол № 1 від 28.08.2025 р.

Погоджено Студентським самоврядуванням коледжу

Голова студентської ради Артем РУДИЙ
Протокол № 1 від 29.08.2025 р.

Погоджено Первинною профспілковою організацією коледжу

Голова профспілкової організації Олексій КОЛОТИЛО
Протокол № 1 від 28.08.2025 р.

Освітньо-професійна програма вводиться в дію наказом директора № 202/В від 31.12.2024 р. з 01.09.2025 р.

ПЕРЕДМОВА

ОПП розроблено на основі стандарту фахової передвищої освіти затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2022 р. №353 «Про затвердження стандарту фахової передвищої освіти зі спеціальності 273 Залізничний транспорт галузі знань 27 Транспорт освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр» і орієнтовної освітньо-професійної програми «Технічне обслуговування і ремонт вагонів» та відповідно до Постанови КМУ від 30 серпня 2024 р. № 1021 «Про внесення змін до переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої та фахової передвищої освіти». ОПП вводиться в дію з 2025/2026 навчального року.

Для розроблення освітньо-професійної програми Технічне обслуговування і ремонт вагонів зі спеціальності 273 Залізничний транспорт, галузі знань 27 Транспорт та послуги були використані Методичні рекомендації щодо розроблення освітньо-професійної програми та навчального плану підготовки здобувачів фахової передвищої освіти (Київ 2022р.), які рекомендовані: Міністерством освіти і науки України, Державною службою якості освіти України, Державною установою «Науково-методичний центр вищої та фахової передвищої освіти».

URL:

<https://mon.gov.ua/storage/app/media/Fakhova%20peredvysycha%20osvita/Zatverdzeni.standarty/2022/04/20/273-Zaliznychnyy.transport-353-27.04.2022.pdf>

Розроблено робочою групою у складі:

- голова робочої групи (гарант ОПП)

Іванова – Савка Світлана Володимирівна – голова циклової комісії, викладач, спеціаліст вищої категорії Чернівецького транспортного фахового коледжу.

- члени робочої групи

Димитрюк Володимир Миколайович – к.і.н., директор, викладач-методист, спеціаліст вищої категорії Чернівецького транспортного фахового коледжу;

Остафійчук Василь Орестович – к.і.н., заступник директора з навчальної роботи, викладач-методист, спеціаліст вищої категорії Чернівецького транспортного фахового коледжу;

Бурла Віктор Миколайович – викладач, спеціаліст вищої категорії Чернівецького транспортного фахового коледжу;

Гузик Іван Васильович – викладач, спеціаліст вищої категорії Чернівецького транспортного фахового коледжу;

Остафійчук Андрій Васильович – викладач, спеціаліст Чернівецького транспортного фахового коледжу;

Урсатий Сергій Дмитрович – завідуючий відділення, викладач, спеціаліст першої категорії Чернівецького транспортного фахового коледжу.

Рецензенти:

Гуцуляк Роман Дмитрович – начальник виробничого підрозділу «Експлуатаційне вагонне депо Коломия» філія «УЗ Вагон-Сервіс» АТ «Укрзалізниця»;

Грабовецький Віталій Валерійович – начальник виробничого підрозділу Пасажи́рське вагонне депо Чернівці філія «Пасажи́рська компанія» АТ «Українська залізниця».

**1.ОПИС ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ ГАЛУЗІ ЗНАНЬ
J ТРАНСПОРТ ТА ПОСЛУГИЗИ СПЕЦІАЛЬНОСТІ J7ЗАЛІЗНИЧНИЙ
ТРАНСПОРТ ОПП «ТЕХНІЧНЕ ОБСЛУГОВУВАННЯ І РЕМОНТ
ВАГОНІВ»**

1 - Загальна інформація	
Повна назва закладу фахової передвищої освіти	Чернівецький транспортний фаховий коледж
Освітньо-професійний ступінь	Фаховий молодший бакалавр
Освітня кваліфікація	Фаховий молодший бакалавр залізничного транспорту за ОПП «Технічне обслуговування і ремонт вагонів»
Професійна кваліфікація	Технік-електромеханік з технічного обслуговування і ремонту вагонів
Кваліфікація в дипломі	Освітньо-професійний ступінь - фаховий молодший бакалавр; Спеціальність - J7 Залізничний транспорт; Освітньо-професійна програма «Технічне обслуговування і ремонт вагонів».
Рівень кваліфікації згідно з Національною рамкою кваліфікацій	Освітньо-професійний ступінь фахового молодшого бакалавра відповідає 5 рівню Національної рамки кваліфікацій
Офіційна назва освітньо-професійної програми	Технічне обслуговування і ремонт вагонів
Обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття ступеня фахового молодшого бакалавра	180 кредитів ЄКТС Термін навчання: 2 роки 10 місяців на основі повної загальної середньої освіти

Наявність акредитації	Спеціальність J7Залізничний транспорт(згідно постанови КМУ № 266 від 29.04.2015 та постанови КМУ від 30 серпня 2024 р. № 1021 «Про внесення змін до переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої та фахової передвищої освіти»).Рішення про видачу ліцензіїнаказ МОН від 28.04.2025 № 43-л. ОППТехнічне обслуговування і ремонт вагонівакредитовано(фаховий молодший бакалавр)сертифікат про акредитаціюосвітньої програми ДО001986, дійсний до 01.07.2025 р. Акредитацію ОППбуде передбачено у 2028-2029 навчальному році.
Термін дії освітньо-професійної програми	Термін дії ОПП до 30 червня 2029року.
Вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за програмою	– базова середня освіта (з одночасним виконанням освітньої програми профільної середньої освіти, тривалість здобуття якої становить два роки); – повна загальна середня освіта (профільна середня освіта); – професійна (професійно-технічна) освіта (зі спорідненої спеціальності); – фахова передвища освіта; – вища освіта.
Мова(и) викладання	Українська
Інтернет-адреса постійного розміщення освітньо-професійної програми	Інтернет-адреса сторінки ОПП та каталогу вибірковихосвітніх компонентів за ОПП Чернівецького транспортногофахового коледжу http://ctk.cv.ua .
2 - Мета освітньо-професійної програми	
Формування особистості фахівця, здатного до виконання професійних завдань та обов'язків (робіт) інноваційного характеру в галузі залізничного транспорту при технічному обслуговуванні і ремонті вагонів.	

3 – Характеристика освітньо-професійної програми

Предметна область	Об’єкти вивчення та/або діяльності: процеси життєвого циклу вагонного парку. Цілі навчання: підготовка фахівців, здатних розв’язувати типові спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі залізничного транспорту та професійної діяльності під час технічного обслуговування і ремонтувагонів. Теоретичний зміст предметної області: поняття, концепції, принципи, стандарти, методи, моделі, алгоритми, електричні схеми, технології розробки процесів технічного обслуговування і ремонтувагонів. Методи, методики та технології: загальнонаукові й спеціальні методи, професійні методики і технології, застосування яких дозволяє розв’язувати типові спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі експлуатації, ремонту, модернізації та утилізації об’єктів залізничного транспорту, а самевагонів. Методи навчання, що передбачають самостійну дослідницьку діяльність здобувачів фахової передвищої освіти: основними методами навчання, що передбачають самостійну дослідницьку діяльність здобувачів фахової передвищої освіти є: метод проєктів, моделювання самостійної професійної діяльності, проблемно-пошуковий, дослідницький під час виконання завдань практичних і лабораторних робіт, індивідуальних завдань практик, написання курсових і кваліфікаційних (дипломних)робіт. Інструменти та обладнання: інформаційно-аналітичні системи і комп’ютерні технології, прилади, пристрої та обладнання для вимірювання фізичних величин та параметрів; натурні зразки, макети вагонів, а також вузлів та деталейвагонів; нормативно-технічна документація для вузлів і деталейвагонів, маршрутні і технологічні карти ремонту та технічного обслуговування залізничних вагонів; карти дефектації, слюсарних робіт та ескізів.

4 - Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання

Придатність допрацевлаштування	Відповідно до Національного класифікатора професій України Класифікатор (ДК 003:2010) та International Standard Classification of Occupations 2008 (ISCO-08) випускник може отримати професійну кваліфікацією: 3113 – електромеханік;3113 – електромеханік дільниці;3115 – технік з експлуатації та ремонту устаткування;3115 – технік-технолог (механіка);

	3115 – механік; 3115 – механік рефрижераторного поїзда (секції); 3115 – механік-бригадир пасажирського поїзда; 3115 – механік дизельної та холодильної установок; 3119 – черговий по депо рухомого складу; 3119 – технік з обліку; 3141 – технік-механік з ремонту технологічного устаткування; 3415 – агент комерційний; 4133 – оператор вагонного депо; 4211 – касир квитковий; 5111 – стюард; 7233 – бригадир (звільнений) підприємств залізничного транспорту.
Академічні права випускників	Продовження навчання за початковим рівнем (короткий цикл) та/або першим (бакалаврський) рівнем вищої освіти та набуття додаткових кваліфікацій в системі освіти дорослих, в тому числі після дипломної освіти.
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Проблемні, інтерактивні, проектні, інформаційно-комп'ютерні саморозвиваючі, колективні та інтегративні, контекстні технології навчання.
Оцінювання	Оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти здійснюється за шкалою діючою у Чернівецькому транспортному фаховому коледжі на усіх курсах. Види контролю: поточний, тематичний, періодичний (проміжний), підсумковий, самоконтроль. Форми контролю: усне та письмове опитування, тестовий контроль, заліки різних видів практики, екзамени, захист курсових робіт та кваліфікаційної (дипломної) роботи.
6 – Перелік компетентностей випускника	
Інтегральна компетентність	Здатність вирішувати типові спеціалізовані задачі в галузі залізничного транспорту та професійної діяльності під час обслуговування, ремонту та експлуатації об'єктів залізничного транспорту, а саме вагонів або у процесі навчання, що вимагає застосування положень і методів відповідних наук та може характеризуватися певною невизначеністю умов; нести відповідальність за результати своєї діяльності; здійснювати контроль інших осіб у визначених ситуаціях.
Загальні компетентності	ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності й досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця

	у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. ЗК 3. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт. ЗК 4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК 5. Здатність застосовувати теоретичні знання на практиці. ЗК 6. Здатність спілкуватися державною мовою як усно та і письмово. ЗК 7. Здатність спілкуватися іноземною мовою. ЗК 8. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.
Спеціальні компетентності	СК 1. Здатність застосовувати знання з технічних наук для виконання креслень, читання електричних схем, розробки технології процесів ремонту та обслуговування рухомого складу. СК 2. Здатність застосовувати отримані знання про особливості роботи залізниці для визначення основних характеристик діяльності підприємств залізничного транспорту, їх структурних підрозділів та окремих елементів. СК 3. Здатність дотримуватись у професійній діяльності законів України, вимог нормативно-правових документів, Правил технічної експлуатації залізниць України, інструкцій та рекомендацій з обслуговування та ремонту вагонів, їх систем та елементів. СК 4. Здатність застосовувати знання про облікові форми та інші документи інформаційного забезпечення, що використовуються під час виробничого процесу. СК 5. Здатність застосовувати отримані знання для контролю за утриманням у справному стані, виявлення несправностей і пошкоджень вагонів, їх систем та елементів, що створюють загрозу безпеці руху поїздів або забруднення навколишнього природного середовища. СК 6. Здатність з'ясувати причини виникнення несправностей, розробляти заходи щодо їх попередження, визначати обсяги ремонтних робіт та витрат основних і допоміжних матеріалів під час обслуговування і ремонту вагонів, їх систем та елементів. СК 7. Здатність застосовувати знання технічних характеристик, конструкції, роботи обладнання, технічних вказівок, інструкцій виробників, норм допустимих зносів деталей та вузлів для проведення технічного обслуговування і ремонту вагонів, їх систем та елементів. СК 8. Здатність застосовувати контрольні-вимірні прилади та засоби вимірної техніки при технічному обслуговуванні, ремонті та випробуваннях вагонів, їх систем

та елементів.

СК 9. Здатність застосовувати знання вимог охорони праці, електробезпеки та протипожежної безпеки під час проведення технічного обслуговування і ремонту вагонів, їх систем та елементів.

СК 10. Здатність застосовувати знання в галузі економіки виробництва для його організації, професійного управління колективом з урахуванням діючих вимог при тарифікації робіт й оплаті праці.

СК 11. Здатність застосовувати енергозберігаючі та ресурсозберігаючі технології при обслуговуванні і ремонті вагонів, їх систем та елементів.

7 – Зміст підготовки здобувачів фахової передвищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання

РН1.Зберігати культурні та наукові цінності. Формувати світоглядну позицію, щодо досягнення суспільства, фізичної та духовної культури.

РН2.Вільно спілкуватися державною мовою, як усно так і письмово, володіти технічною термінологією та логічно викладати свої думки.

РН3.Використовувати навички усної та письмової комунікації іноземною мовою.

РН4.Застосовувати у професійній діяльності сучасні інформаційні технології, спеціалізовані програмні засоби з програмним забезпеченням.

РН5. Застосовувати у професійній діяльності: вимоги Закону України «Про залізничний транспорт»; основи законодавства України в галузі охорони довкілля і природокористування; Правил технічної експлуатації залізниць України; інструкцій; нормативно-правових документів, та рекомендації з експлуатації, ремонту та обслуговування вагонів, їх систем та елементів.

РН6. Експлуатувати рухомий склад залізниць з дотриманням безпеки руху поїздів.

РН7. Використовувати у професійній діяльності знання нормативно-правових актів, інструкцій з охорони праці, пожежної безпеки та електробезпеки.

РН8. Оперувати поняттями вартості, якості, термінів виконання робіт для знаходження оптимальних рішень при плануванні ремонту, експлуатації та технічного обслуговування вагонів.

РН9. Використовувати набуті теоретичні знання з устрою та принципу дії механізмів, вузлів та деталей вагонів, визначення обсягу ремонтних робіт.

РН10. Використовувати методи вимірювань, метрологічні норми та інші нормативні документи під час визначення технічного стану вагонів, їх систем та елементів.

РН11. Розробляти технологічну документацію для ремонту і технічного обслуговування вагонів, їх систем та елементів.

РН12. Використовувати технологічне устаткування, засоби автоматизації та механізації для проведення технічного обслуговування і ремонту вагонів, їх систем та елементів.

РН13. Організувати роботу структурних підрозділів (бригад, дільниць, пунктів тощо) для ремонту і технічного обслуговування вагонів, їх систем та

елементів.

РН14. Розраховувати економічні показники експлуатації вагонів, їх систем та елементів з урахуванням діючих вимог тарифікації робіт й оплаті праці.

РН15. Використовувати знання про облікові форми та інші документи інформаційного забезпечення для організації виробничого процесу.

РН16. Використовувати у професійній діяльності та набувати нові знання і уміння для оптимізації робіт з технічного обслуговування, ремонту та експлуатації вагонів.

Результати навчання, визначені закладом фахової передвищої освіти:

РН17. Застосовувати знання про раціональний зміст та обсяги рухової активності для ведення здорового способу життя, а також знання з питань охорони праці, пожежної та радіаційної безпеки, електробезпеки, санітарії, гігієни тощо.

РН18. Вміння приймати обґрунтовані рішення щодо забезпечення бізнес-планування та економічної ефективності діяльності в галузі залізничного транспорту, вміння працювати в команді, налагоджувати комунікації та презентувати результати проведеної діяльності.

РН 19. Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення.

8 – Ресурсне забезпечення реалізації освітньо-професійної програми

Кадрове забезпечення	Освітній процес у Чернівецькому транспортному фаховому коледжі за спеціальністю J7 Залізничний транспорт за ОПП «Технічне обслуговування і ремонт вагонів» забезпечують 22 педагогічних працівника (штатних викладачів і майстрів виробничого навчання), що складає 54% від загальної кількості педагогічних працівників відповідно до штатного розпису, 77% з яких викладачі, спеціаліст вищої категорії. До реалізації програм залучаються педагогічні працівники з відповідною фаховою освітою, а також висококваліфіковані спеціалісти з досвідом роботи за фахом. З метою підвищення фахового рівня всі педагогічні працівники проходять щорічне підвищення кваліфікації.
Матеріально-технічне забезпечення	У коледжі всі приміщення відповідають будівельним та санітарним нормам, 100% забезпеченість спеціалізованими навчальними лабораторіями, комп'ютерами та прикладними комп'ютерними програмами, мультимедійним обладнанням; соціальна інфраструктура, яка включає спортивний комплекс, їдальню, медпункт; 100% забезпеченість гуртожитком; доступ до мережі Інтернет, у т.ч. бездротовий доступ. Коледж має: – 3 навчальні корпуси зі спеціалізованими кабінетами і лабораторіями;– бібліотеку з читальним залом на 30 місць;– 3 гуртожитки на 240 місць;– їдальню на 50 місць;– медичний пункт;– 3 комп'ютерні кабінети;

	– 11 точок бездротового доступу до мережі Інтернет; – 17 комплектів мультимедійного обладнання; – спортивну залу та спортивний майданчик; – 2 полігони з обладнанням залізничних вагонів; – 5 навчальних майстерень.
Інформаційне та навчальне-методичне забезпечення	– забезпеченість бібліотеки підручниками і посібниками, фаховими періодичними виданнями відповідного профілю; наявність офіційного сайту Чернівецького транспортного фахового коледжу http://ctk.cv.ua; – 11 точок бездротового доступу до мережі Інтернет; – необмежений доступ до мережі Інтернет; – бібліотека, читальний зал на 30 місць; – 17 навчальних комп'ютерних програм; – навчальні і робочі плани; – графік освітнього процесу; – навчальні та робочі програми дисциплін; – навчально-методичні комплекси дисциплін; – методичні матеріали для самостійної та індивідуальної роботи здобувачів освіти з дисциплін; – пакети для підсумкового та поточного контролю знань і умінь з критеріями оцінювання рівня підготовки; – програми практик; – методичні вказівки до виконання курсових і кваліфікаційних (дипломних) робіт.
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Угоди не застосовуються
Міжнародна кредитна мобільність	Угоди не застосовуються
Навчання іноземних здобувачів фахової передвищої освіти (за наявності)	Не має в наявності

2 ПЕРЕЛІК ОСВІТНІХ КОМПОНЕНТІВ І ЇХ ЛОГІЧНА ПОСЛІДОВНІСТЬ

2.1 Перелік освітніх компонентів ОПП

Код О/К	Освітні компоненти ОПП (навчальні дисципліни, курсові проєкти (роботи), практики, кваліфікаційна робота тощо)	Кількість кредитів ЄКТС	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
Обов'язкові освітні компоненти ОПП			
Обов'язкові освітні компоненти, що формують загальні компетентності			
ОК1	Українська мова за професійним спрямуванням	3	Екзамен
ОК2	Іноземна мова за професійним спрямуванням	3	Залік
ОК 3	Основи суспільних наук	3	Залік
ОК 4	Основи економічної теорії *	3	Залік
ОК 5	Технічна механіка	7	Залік
ОК 6	Безпека життєдіяльності та цивільний захист*	3	Залік
ОК 7	Інженерна та комп'ютерна графіка *	8	Залік
ОК 8	Електротехніка з основами промислової електроніки	6	Залік
ОК 9	Екологія*	3	Залік
ОК 10	Охорона праці	6	Екзамен
ОК 11	Історія української державності і культури*	4	Залік
ОК 12	Фізичне виховання*	6	Залік
	Всього:	55	
Обов'язкові освітні компоненти, що формують спеціальні компетентності			
	Професійна підготовка		
ОК13	Технологія галузі*	4	Залік
ОК14	Конструкція вагонів	7	Екзамен
ОК15	Технічна експлуатація залізниць та безпека руху	6	Залік
ОК16	Автоматичні гальма рухомого складу	6	Залік
ОК17	Організація перевезення вантажів та пасажирів	7	Залік
ОК18	Організація і планування роботи вагонного господарства	7	Залік, курсова робота
ОК19	Технологія ремонту вагонів	9	Залік, курсова робота
ОК20	Холодильні машини та установки кондиціонування повітря	6	Екзамен
ОК21	Обслуговування рухомого складу	5	Залік
ОК22	Електричне обладнання рухомого складу	7	Екзамен
	Всього	64	

Практична підготовка			
OK23	Навчальна практика в майстернях *	6	Залік
1	2	3	4
OK24	Навчальна практика на виробництві	3	Залік
OK25	Технологічна практика	18	Залік
OK26	Переддипломна практика	3	Залік
OK27	Кваліфікаційна (дипломна) робота	9	
Всього:		39	
Всього обов'язкових освітніх компонентів, що формують спеціальні компетентності:		103	
Атестація здобувачів фахової передвищої освіти			
OK28	Захист кваліфікаційної (дипломної) роботи	1	
OK29	Кваліфікаційний іспит (КІ) до введення Єдиного державного кваліфікаційного іспиту (ЄДКІ)	1	
Загальний обсяг обов'язкових освітніх компонентів:		160	
<u>Вибіркові освітні компоненти ОПП</u> (за вибором здобувача фахової передвищої освіти)			
Освітні компоненти, що формують загальні компетентності			
ВК1...n			
Освітні компоненти, що формують спеціальні компетентності			
ВКп...n			
Загальний обсяг вибірових освітніх компонентів:		20	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОПП		180	

* - Інтегровані навчальні дисципліни з предметами профільної середньої освіти. Каталог вибірових освітніх компонентів ОПП Технічне обслуговування і ремонт вагонів (за вибором здобувача фахової передвищої освіти) формується коледжем.

Здобувач освіти, окрім вивчення нормативних дисциплін, має право вільного вибору з каталогу вибірових навчальних дисциплін у розмірі не менше 10% від загальної кількості кредитів ЄКТС.

Чернівецький транспортний фаховий коледж має можливість корегувати кількість кредитів ЄКТС, послідовність вивчення та форми підсумкового контролю освітніх компонентів для задоволення позицій і потреб заінтересованих сторін – здобувачів освіти, випускників коледжу, педагогічних працівників, роботодавців, стейкхолдерів тощо та з урахуванням тенденцій розвитку ринку праці.

Перелік лабораторій, кабінетів і майстерень в Чернівецькому транспортному фаховому коледжі становлюється в залежності від вивчення нормативних та вибірових навчальних дисциплін.

Для кожного здобувача фахової передвищої освіти складається індивідуальний навчальний план.

Кількість часу для виконання самостійної роботи здобувачів освіти становить від 1/3 до 2/3 від загальної кількості кредитів ЄКТС відведених на вивчення навчальної дисципліни.

В Чернівецькому транспортному фаховому коледжі передбачені години для проведення факультативних занять з фізичного виховання, як позакредитного освітнього компоненту.

Навчальна практика проводиться, як з відривом від теоретичного навчання концентровано так і без відриву від теоретичного навчання.

Здобувачам освіти після проведення занять з навчальних практик в майстернях, практики на виробництві та технологічної практики присвоюється або підвищується кваліфікаційний розряд з робітничих професій передбачених коледжем, а саме: слюсар з ремонту рухомого складу, провідник пасажирського вагона, стюард, оглядач вагонів, оглядач-ремонтник вагонів, слюсар-електрик, поїзний електромеханік, машиніст холодильних установок, черговий по переїзду.

В коледжі встановлена оптимальна кількість освітніх компонентів на навчальний рік (обов'язкових і вибіркових з урахуванням практик) - 16 та відповідно – 8-10 на семестр.

Тижневе навантаження здобувача освіти може становити 30-36 годин.

Кількість заходів семестрового контролю становить в межах до 5 екзаменів та до 6 заліків з відведенням на підготовку здобувача освіти до екзамену не менше 2 днів.

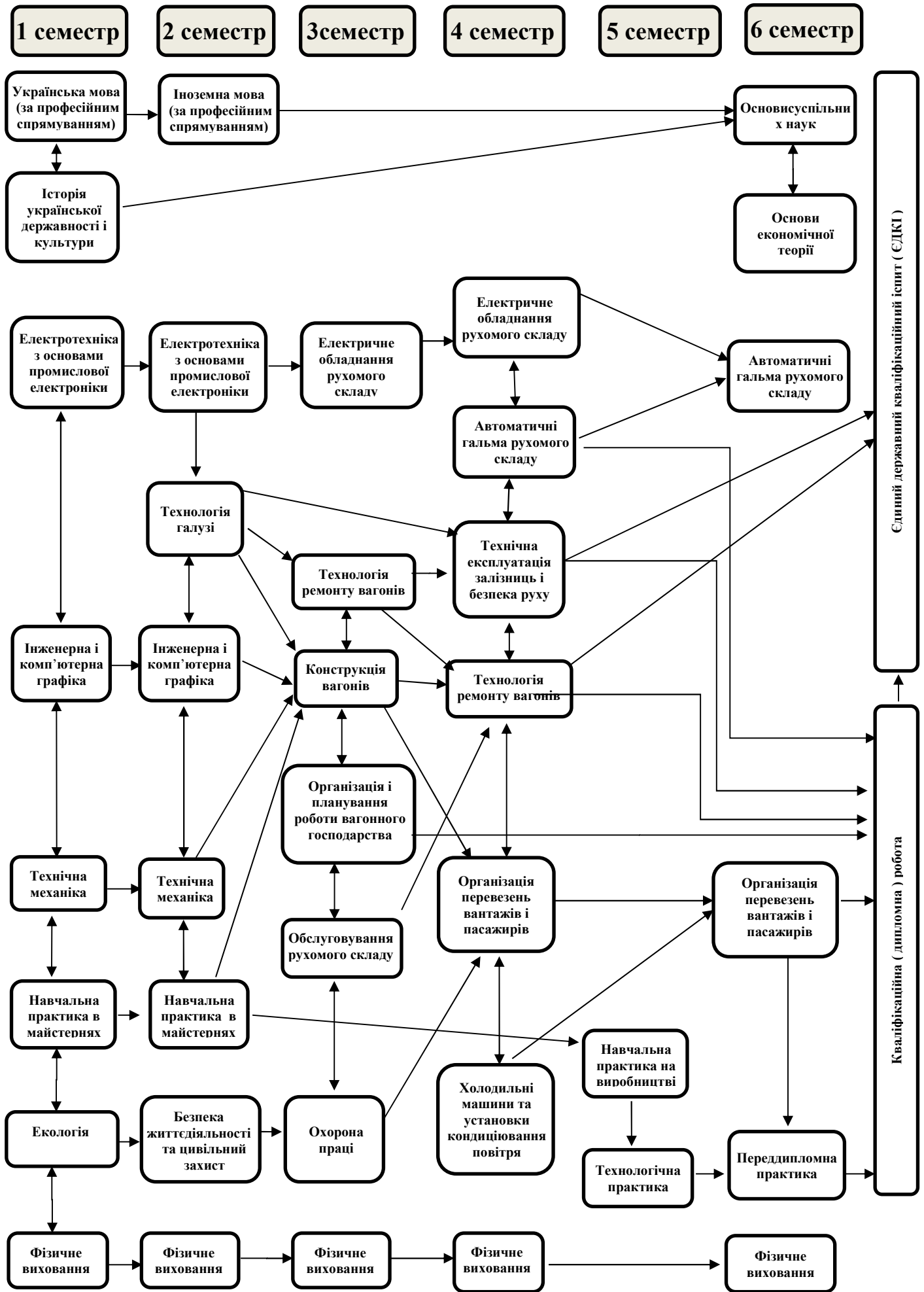
Встановлена кількість курсових робіт - дві на навчальний рік (одна на семестр), у випускному семестрі передбачена кваліфікаційна (дипломна) робота.

На один тиждень семестрового контролю, практичного навчання і кваліфікаційної (дипломної) роботи відведено 1,5 кредитів ЄКТС.

Передбачений час для проведення єдиного державного кваліфікаційного іспиту (ЄДКІ) та захисту кваліфікаційної (дипломної) роботи.

Чернівецький транспортний фаховий коледж може корегувати матриці освітньо-професійної програми згідно переліку компетентностей випускника в залежності від вибіркових навчальних дисциплін для задоволення позицій і потреб заінтересованих сторін – здобувачів освіти, випускників коледжу, педагогічних працівників, стейкхолдерів, роботодавців.

2.2 Структурно-логічна схема ОПП

3 ФОРМИ АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ

Форми атестації здобувачів фахової передвищої освіти	Атестація здійснюється у формі єдиного державного кваліфікаційного іспиту (ЄДКІ) та публічного захисту кваліфікаційної (дипломної) роботи.
Вимоги до кваліфікаційної (дипломної) роботи	Кваліфікаційна(дипломна) робота має бути завершеним дослідженням, яке передбачає розв'язання спеціалізованої задачі або вирішення практичної проблеми у сфері діяльності залізничного транспорту (за ОПП Технічне обслуговування і ремонт вагонів) на основі сучасних технологій і економічних моделей. Кваліфікаційна(дипломна) робота не повинна містити академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації. Кваліфікаційна (дипломна) робота має бути оприлюднена на офіційному сайті Чернівецького транспортного фахового коледжу https://ctk.cv.ua/ .
Вимоги до єдиного державного кваліфікаційного іспиту	Порядок атестації у формі єдиного державного кваліфікаційного іспиту здійснюється відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 19 травня 2021 р. № 497.

4. ВИМОГИ ДО СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ

У Чернівецькому транспортному фаховому коледжі функціонує система забезпечення коледжем якості освітньої діяльності та якості фахової передвищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості), яка передбачає здійснення таких процедур і заходів:

1) визначення та оприлюднення політики, принципів та процедур забезпечення якості фахової передвищої освіти, що інтегровані до загальної системи управління Чернівецьким транспортним фаховим коледжем, узгоджені з його стратегією і передбачають залучення внутрішніх та зовнішніх зацікавлених сторін;

2) визначення і послідовне дотримання процедур розроблення освітньо-професійних програм, які забезпечують відповідність їх змісту стандарту фахової передвищої освіти затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2022 р. №353 «Про затвердження стандарту фахової передвищої освіти зі спеціальності 273 Залізничний транспорт галузі знань 27 Транспорт освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр» і орієнтовної освітньо-професійної програми «Технічне обслуговування і ремонт вагонів» та відповідно до Постанови КМУ від 30 серпня 2024 р. № 1021 «Про внесення змін до переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої та фахової передвищої освіти», декларованим цілям, урахування позицій зацікавлених сторін, чітке визначення кваліфікацій, що присуджуються та/або присвоюються, які узгоджені з Національною рамкою кваліфікацій;

3) здійснення за участю здобувачів освіти моніторингу та періодичного перегляду освітньо-професійних програм з метою гарантування досягнення встановлених для них цілей та їх відповідності потребам здобувачів фахової передвищої освіти і суспільства, включаючи опитування здобувачів фахової

передвищої освіти;

4) забезпечення дотримання вимог правової визначеності, оприлюднення та послідовного дотримання нормативних документів Чернівецького транспортного фахового коледжу, що регулюють усі стадії підготовки здобувачів фахової передвищої освіти (прийом на навчання, організація освітнього процесу, визнання результатів навчання, переведення, відрахування, атестація тощо);

5) забезпечення релевантності, надійності, прозорості та об'єктивності оцінювання, що здійснюється у рамках освітнього процесу;

6) визначення та послідовне дотримання вимог щодо компетентності педагогічних (науково-педагогічних) працівників, застосовування чесних і прозорих правил прийняття на роботу та безперервного професійного розвитку персоналу;

7) забезпечення необхідного фінансування освітньої та викладацької діяльності, а також адекватних та доступних освітніх ресурсів і підтримки здобувачів фахової передвищої освіти за кожною освітньо-професійною програмою;

8) забезпечення збирання, аналізу і використання відповідної інформації для ефективного управління освітньо-професійними програмами та іншою діяльністю коледжу;

9) забезпечення публічної, зрозумілої, точної, об'єктивної, своєчасної та легкодоступної інформації про діяльність коледжу та всі освітньо-професійні програми, умови і процедури присвоєння ступеня фахової передвищої освіти та кваліфікацій;

10) забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками Чернівецького транспортного фахового коледжута здобувачами фахової передвищої освіти, у тому числі створення і забезпечення функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату та інших порушень академічної доброчесності, притягнення порушників до академічної відповідальності;

11) періодичне проходження процедури зовнішнього забезпечення якості фахової передвищої освіти;

12) залучення здобувачів фахової передвищої освіти та роботодавців як повноправних партнерів до процедур і заходів забезпечення якості освіти;

13) забезпечення дотримання студентоорієнтованого навчання в освітньому процесі;

14) здійснення інших процедур і заходів, визначених законодавством, установчими документами коледжу або відповідно до них.

Система забезпечення якості освітньої діяльності та якості фахової передвищої освіти Чернівецького транспортного фахового коледжу(внутрішня система забезпечення якості освіти) за поданням коледжу може оцінюватися центральним органом виконавчої влади із забезпечення якості освіти або акредитованими ним незалежними установами оцінювання та забезпечення якості фахової передвищої освіти на предмет її відповідності вимогам до системи забезпечення якості фахової передвищої освіти, що затверджуються центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки за поданням центрального органу виконавчої влади із забезпечення якості освіти.

5 ВИМОГИ ПРОФЕСІЙНИХ СТАНДАРТІВ (ЗА НАЯВНОСТІ)

Не застосовуються через відсутність професійних стандартів для спеціальності
J7 Залізничний транспорт.

6 Матриця відповідності компетентностей випускника компонентам освітньо-професійної програми

	OK1	OK2	OK3	OK4	OK5	OK6	OK7	OK8	OK9	OK10	OK11	OK12	OK13	OK14	OK15	OK16	OK17	OK18	OK19	OK20	OK21	OK22	OK23	OK24	OK25	OK26	OK27	OK28	OK29	BK1	BKn	
ЗК1	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+			
ЗК2	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		
ЗК3														+	+	+			+	+		+				+	+	+	+			
ЗК4	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		
ЗК5	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		
ЗК6	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		
ЗК7		+																										+		+		
ЗК8	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		
СК1					+		+	+						+		+	+	+	+	+		+		+	+	+	+	+	+	+		
СК2													+				+	+	+									+		+		
СК3	+					+	+	+					+	+	+	+	+		+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+		
СК4																	+	+	+									+		+		
СК5									+	+				+	+	+			+	+		+		+	+	+	+	+	+	+		
СК6										+				+	+	+			+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+		
СК7					+									+	+	+	+		+	+				+	+	+	+	+	+	+		
СК8								+							+		+		+		+		+	+	+	+	+	+	+	+		
СК9								+		+			+	+	+			+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+		
СК10	+			+														+										+		+		
СК11								+	+										+			+		+	+	+	+	+	+	+		

Примітки: ОК1 – обов’язковий компонент ОПП (визначено у переліку освітніх компонентів розділу 2).

ЗК1 – загальна компетентність (визначена у розділі 6).

СК1 – спеціальна компетентність (визначена у розділі 6).

Позначка «+» означає, що певна компетентність забезпечується певним освітнім компонентом.

7. Матриця відповідності результатів навчання освітнім компонентам освітньо-професійної програми

	OK1	OK2	OK3	OK4	OK5	OK6	OK7	OK8	OK9	OK10	OK11	OK12	OK13	OK14	OK15	OK16	OK17	OK18	OK19	OK20	OK21	OK22	OK23	OK24	OK25	OK26	OK27	OK28	OK29	BK1	BKп		
Результати навчання, що визначені професійними стандартами																																	
PH1	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+			
PH2	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		
PH3		+																									+	+	+	+			
PH4	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		
PH5										+	+		+	+	+	+		+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+			
PH6										+			+	+	+			+	+	+							+	+	+	+			
PH7					+			+	+	+				+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+			
PH8																		+	+	+							+	+	+	+			
PH9						+	+									+			+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+			
PH10								+											+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+			
PH11														+					+	+				+	+	+	+	+	+	+			
PH12														+	+	+			+	+	+	+				+	+	+	+	+			
PH13	+												+				+	+	+								+	+	+	+	+		
PH14																	+	+	+	+							+	+	+	+	+		
PH15	+														+			+	+	+							+	+	+	+	+		
PH16											+			+	+			+	+	+			+	+	+	+	+	+	+	+	+		
Результати навчання, що визначені закладом фахової передвищої освіти																																	
PH17						+		+		+		+						+															
PH18				+															+											+	+		
PH19			+																	+										+	+		

Примітка: PH1 – результат навчання (визначений у розділі 7).

Позначка «+» означає, що певний результат навчання забезпечується певним освітнім компонентом.

8. Матриця відповідності результатів навчання та компетентностей

Результати навчання	Компетентності																		
	Загальні компетентності								Спеціальні компетентності										
	ЗК1	ЗК2	ЗК3	ЗК4	ЗК5	ЗК6	ЗК7	ЗК8	СК1	СК2	СК3	СК4	СК5	СК6	СК7	СК8	СК9	СК10	СК11
РН1	+	+																	
РН2						+	+		+		+	+			+		+	+	
РН3							+			+					+		+		
РН4				+	+			+			+				+		+		
РН5			+								+						+		+
РН6					+						+		+	+	+		+		
РН7					+							+		+		+			+
РН8					+														
РН9			+						+	+				+				+	+
РН10					+							+	+		+	+			
РН11					+			+	+			+			+				+
РН12					+			+	+	+					+	+			+
РН13	+	+				+		+		+	+			+			+	+	
РН14	+	+	+			+	+			+	+	+					+	+	+
РН15			+	+		+	+	+		+		+				+		+	
РН16			+	+	+	+								+		+	+	+	+
РН17		+								+			+		+		+		
РН18	+					+				+		+						+	
РН19				+				+					+						+

Примітки: РН1 – результат навчання (визначений у розділі 7).

ЗК1 – загальна компетентність (визначена у розділі 6).

СК1 – спеціальна компетентність (визначена у розділі 6).

Позначка «+» означає, що певна компетентність забезпечується певним освітнім компонентом

Матриця відповідності визначених Стандартом компетентностей дескрипторам НРК

Кваліфікація компетентностей за НРК	Знання Зн 1. Всебічні спеціалізовані емпіричні та теоретичні знання у сфері навчання та/або професійної діяльності, усвідомлення меж цих знань.	Уміння/навички Ум 1. Широкий спектр когнітивних та практичних умінь/навичок, необхідних для розв'язання складних задач у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання. Ум 2. Знаходження творчих рішень або відповідей на чітко визначені конкретні та абстрактні проблеми на основі ідентифікації та застосування даних. Ум 3. Планування,	Комунікація К 1. Взаємодія з колегами, керівниками та клієнтами у питаннях, що стосуються розуміння, навичок та діяльності у професійній сфері та/або у сфері навчання. К 2. Донесення до широкого кола осіб (колеги, керівники, клієнти) власного розуміння, знань, суджень, досвіду, зокрема у сфері професійної	Відповідальність і автономія ВА 1. Організація та нагляд (управління) в контекстах професійної діяльності або навчання в умовах непередбачуваних змін. ВА 2. Поліпшення результатів власної діяльності та роботи інших. ВА 3. Здатність продовжувати
	1	2	3	4
Загальні компетентності				
ЗК 1	Зн 1		К 1	ВА 3
ЗК 2			К 2	ВА 3
ЗК 3	Зн 1	Ум 1		ВА 2
ЗК 4	Зн 1	Ум 2	К 2	ВА 3
ЗК 5		Ум 3	К 2	ВА 1
ЗК 6	Зн 1	Ум 2	К 1	ВА 3
ЗК 7	Зн 1		К 1	ВА 3
ЗК 8	Зн 1	Ум 3		ВА 3
Спеціальні компетентності				
СК 1	Зн 1	Ум 1		ВА 3
СК 2	Зн 1		К 2	ВА 1
СК 3		Ум 3	К 1	ВА 1
СК 4	Зн 1	Ум 3	К 1	ВА 1
СК 5	Зн 1	Ум 1	К 2	
СК 6		Ум 2	К 2	ВА 1
СК 7	Зн 1	Ум 3		ВА 1
СК 8		Ум 3	К 2	
СК 9	Зн 1	Ум 3	К 1	ВА 3
СК10	Зн 1		К 1	ВА 2
СК 11	Зн 1	Ум 3		ВА 2

ПЕРЕЛІК НОРМАТИВНИХ ДОКУМЕНТІВ

1. Про освіту: Закон України від 05.09.2017 № 2145-VIII.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
2. Про фахову передвищу освіту: Закон України від 06.06.2019 № 2745 VIII.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2745-19#Text>
3. Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 № 1556-VII.
URL : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
4. Про фізичну культуру і спорт: Закон України від 24.12.1993 № 3808-XII.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3808-12#Text>
5. Про затвердження Порядку реалізації права на академічну мобільність.
Постанова кабінету Міністрів України від 12.08.2015 №579.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/579-2015-%D0%BF#Text>
6. Про затвердження Положення про акредитацію освітньо-професійних програм фахової передвищої освіти: наказ Міністерства освіти і науки України від 01.07.2021 №749.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1608-21#Text>
7. Методичні рекомендації, щодо розроблення освітньо-професійної програми та навчального плану підготовки здобувачів фахової передвищої освіти. Київ 2022р. Рекомендовані: Міністерством освіти і науки України, Державною службою якості освіти України, Державною установою «Науково-методичний центр вищої та фахової передвищої освіти».
URL: <https://nmc-vfpo.com > story > metodychni-rekome>
8. Про затвердження типової освітньої програми профільної середньої освіти закладів освіти, що здійснюють підготовку молодших спеціалістів на основі базової загальної середньої освіти: наказ Міністерства освіти і науки України від 01.06.2018 № 570.
URL:<https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-tipovoyi-osvitnoyi-programipr ofilnoyi-serednoyi-osviti-zakladiv-osviti-sho-zdijsnyuyut-pidgotovku-molodshihsp ecialistiv-na-osnovi-bazovoyi-zagalnoyi-serednoyi-osviti>
9. Про затвердження Порядку визнання у вищій та фаховій передвищій освіті результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти: наказ Міністерства освіти і науки України від 08.02.2022 №130.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0328-22#Text>
10. Постанова КМУ від 30 серпня 2024 р. № 1021 «Про внесення змін до переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої та фахової передвищої освіти».
URL: https://osvita.ua/legislation/Vishya_osvita/93976/#google_vignette